

บรรณานุกรม

เอกสารภาษาไทย

- กนกพรรณ ดันวิมลรัตน์. ภาระการพิสูจน์เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลในคดี
สิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2553.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2538.
- กอบกุล رایะนาคร. กฎหมายสิ่งแวดล้อมของไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ,
2540.
- เขตไท ลังการ์พินธุ์. “ความรับผิดฐานละเมิดโดยเด็ดขาด (Strict Liability) ของกฎหมายสิ่งแวดล้อม
ของประเทศอังกฤษเปรียบเทียบกับกรณีของประเทศไทย,” นิติศาสตร์, 30
(กันยายน 2543), 409-414.
- จรรย์ชัย ศัลยพงษ์. รูปแบบกฎหมายสถานะแวดล้อมของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร
มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- จิราวัลย์ คชฤทธิ์. “แนวทางในการกำหนดค่าเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตาม
มาตรา 97 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535,”
[http://elib.coj.go.th/Article/courtP4_6_7.pdf], 29 ธันวาคม 2556.
- จิต เศรษฐบุตร. หลักกฎหมายแพ่งลักษณะละเมิด. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: โครงการตำราและ
เอกสารประกอบการสอนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.
- ชนาธิป เหมือนพะวงศ์. พยานผู้เชี่ยวชาญในคดีแพ่งที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร
มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.
- ชวัลกานต์ เกราะแก้ว. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนในคดีเกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิต, 2552.
- ชัยยุทธ เวียงธีร์วัฒน์. ภาระการพิสูจน์และการกำหนดค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและ
รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2552.

- ณรงค์ ใจหาญ. “ความผิดและการดำเนินคดีอาญากับผู้ก่อมลพิษ,” นิติศาสตร์, 4 (ธันวาคม 2544), 753-774.
- दनัยศ ศรีลัมพ์. คำทดแทนในกรณีสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- เดชรัตน์ สุขกำเนิด. “การคิดค่าเสียหายคดีความโลกร้อน: นัยทางวิชาการและการระบวนการยุติธรรม,” [http://www.landreformthai.net], 28 ตุลาคม 2556.
- นิตสิต ระเบียบธรรม. “กระบวนการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม,” [http://www.region8-appeal.go.go.th/text/Environmental.html], 2 สิงหาคม 2556.
- ประจักษ์ พุทธิสมบัติ. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิดและจัดการงานนอกสั่ง. กรุงเทพฯ: ศรีสมบัติการพิมพ์, 2537.
- ประณีต ชุมแก้ว. ความรับผิดทางแพ่ง ตามพ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.
- ประพจน์ คล้ายสุบรรณ. “แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องในคดีสิ่งแวดล้อม,” วิชาการศาลปกครอง, 7 (2550), 13.
- ประพันธ์ ทรัพย์แสง. “เอกสารใช้ประกอบคำบรรยาย Asian Justice Workshop on The Environment,” ณ ศูนย์ประชุมแห่งสหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร, 26 เมษายน 2549, 1-20.
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.
- ปัญญา โกศลกิตติวงศ์. ความรับผิดทางแพ่งของผู้ก่อมลพิษในคดีสิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ปัญญา สุทธิบัติ. “การเรียกค่าเสียหายในคดีสิ่งแวดล้อม ศึกษาเฉพาะกรณีเอกชนเป็นผู้เสียหาย,” [http://elib.coj.go.th/managecourt/data/A4_13.pdf], 7 พฤศจิกายน 2556.
- พจน์ ปุชปาคม. คำบรรยายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แสงทองการพิมพ์, 2523.
- พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535.
- พนัส ทัศนียานนท์ และคณะ. “หลักพื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อม,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายสิ่งแวดล้อม หน่วยที่ 8-15, จัดพิมพ์โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช คณะนิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช, 2553.

พินิจ นิตวิทยาเทพ. มาตรการเยียวยาความเสียหายต่อบุคคลในคดีสิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์
มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

เพ็ง เพ็งพินิต. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยละเมิดและพระราชบัญญัติความ
รับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ:
จรัสการพิมพ์, 2553.

เพ็ญนภา พงษ์มานะวงศ์. “Superfound Law: กฎหมายบำบัดแหล่งปนเปื้อนขยะอันตรายร้ายแรง
ของสหรัฐอเมริกา,” ศาลปกครอง, 7 (พฤศจิกายน-สิงหาคม 2550), 126.

ไพจิตร ปุณฺณพันธ์. คำสอนชั้นปริญญาโท : กฎหมายเปรียบเทียบไทยกับประมวลกฎหมายนานา
ประเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2544.

_____. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด และหลักกฎหมาย
ลักษณะละเมิด เรื่องข้อสันนิษฐานความผิดทางกฎหมาย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ:
นิติบรรณาการ, 2553.

ภาคภูมิ พงษ์ชัยภูมิ. ปัญหาการกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

มณิศรา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. การกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษในคดีสิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์
นิติศาสตร์มหาบัณฑิต สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.

ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา. “คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 345/2482,”
[deka2007.surremcourt.or.th], 20 กันยายน 2557.

_____. “คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1146/1531 ฎ.,” [deka2007.surremcourt.or.th], 20
กันยายน 2557.

วินัย เรืองศรี. “การประเมินมูลค่าสิ่งแวดล้อม: ประสบการณ์จากศาลยุติธรรมสหรัฐอเมริกา,”
เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่องแนวทางใหม่ในการพัฒนา
กระบวนการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม, (22-26 มิถุนายน 2552), 1-5.

_____. “ลักษณะและขอบเขตคดีสิ่งแวดล้อม,” เอกสารประกอบการบรรยายวิชาปัญหาการ
ดำเนินคดีสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2-11.

ศันันท์ภรณ์ (จำปี) โสทธิพันธ์. คำอธิบายกฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิดควรได้.
กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2553.

ศักดิ์ สมองชาติ. คำอธิบายโดยย่อ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วย ละเมิด และความรับผิด
ทางละเมิด. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: นิติบรรณาการ, 2551.

สมชัย บวรกิตติ. เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: กรุงเทพเวชศาสตร์, 2542.

- สวัสด์ โนนสูง. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2543.
- สุกาญจน์ รัตนเลิศสุรณ. หลักการจัดการสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: ส.ส.ท., 2548.
- สุดารัตน์ จันทร์เจริญ. มาตรการทางกฎหมายในการเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.
- สุทัศน์ ทองสถิต. การใช้มาตรการทางภาษีและกฎหมายในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม: ศึกษาเฉพาะกรณีแบบเตอร์และของเสียอันตราย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.
- สุนิสา จันทร์เลขา. “หลักการตลาด,” [http://www.skcc.ac.th/elearnig/bc0203/?p=34], 5 ตุลาคม 2557.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. การบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: นิติธรรม, 2542.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และคณะ. “รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาวิเคราะห์คดีสิ่งแวดล้อมในศาลยุติธรรม”, มกราคม 2547, 10-25.
- สุนทรียา เหมือนพะวงศ์. รายงานการวิจัย “โครงการผลักดันนโยบายสาธารณะ เพื่อพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม”, สถาบันวิจัยรพีพัฒนศักดิ์ สำนักงานศาลยุติธรรม, 2550.
- สุภาภรณ์ มัลลย์ลอย และสงกรานต์ ป่องบุญจันทร์. รายงานฉบับสมบูรณ์ “การรวบรวมคดีสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญของไทย (30 คดีดัง)”, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), มีนาคม 2554.
- สมณีย์ ชัยสิริสุวรรณ. คดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม: ศึกษาเฉพาะกรณีคดีพิพาทมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.
- สุขุม ศุภนิตย์. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: นิติบรรณาการ, 2553.
- เสนีย์ ปราโมช, ม.ร.ว.. กฎหมายอังกฤษว่าด้วยลักษณะสัญญาและละเมิด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2479.
- อรรถพล เจริญลาภไพฑูย์. ปัญหาการพิสูจน์ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลของความรับผิดชอบในคดีสิ่งแวดล้อม ศึกษากรณีแหล่งกำเนิดมลพิษมากกว่าหนึ่งแห่ง. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ, 2556.
- อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์. กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2554.
- _____. กฎหมายว่าด้วยความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบทางแพ่ง การชดเชยเยียวยา และการระงับข้อพิพาท. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.

อรพรรณ ณ บางช้าง และอิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์. รายงานการวิจัย “โครงการศึกษาแนวทางการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรม,” สถาบันวิจัยรพีพัฒน์ศักดิ์ สำนักงานศาลยุติธรรม, 19 มกราคม 2552.

เอกสารภาษาต่างประเทศ

- Amherst Noise By-Law. “NUISANCE HOUSE,” [<http://amherstoise.weebly.com/nuisance-house-by-law.html>], August 1st, 2013.
- Calnan, Allan. “Strict Liability and the Liberal Justice Theory of Torts,” [<http://ssrn.com/abstract=924630>], January 20th, 2014.
- Carpenter, David A., and others. Environment Dispute Handbook: Liability and Claim Volume 1. New York: Wiley Law, 1991.
- Coase, Ronald H.. “The Problem of Social Cost,” Journal of Law and Economics. no.3 (October 1960), 1-30.
- Department for Environmental, Food and Royal Affairs. Environmental Liability Directive. New York: Department for Environmental, Food and Royal Affairs, 2006.
- Dillbary, Shahar. “Apportioning Liability Behind a Veil of Uncertainty,” [<http://ssrn.com/abstract=1703431>], January 3rd, 2014.
- Directive. Environmental Protection Act 1990: Part 2A Contaminated Land Statutory Guidance. New York: Department for Environmental, Food and Royal Affairs, 2012.
- Dodson, E. H.. Product Liability A Manual of Parctice in Selected Nation : United Kingdom. Oceana Publication, Inc., 2009.
- Emanuel, Steven. Emanuel Law Outline : Torts Casebook edition Keyed to Prosser. New York: Emanuel Law Outline inc., 1982.
- Find Law For Legal Professionals. “Chicago v. Commonwealth Edition,” [<http://caselaw.findlaw.com/il-court-of-appeals/1232124.html>], August 8th 2013.
- Geistfeld, Mark “The Doctrine Unity of Alternative Liability and Market-Share Liability,” [<http://ssrn.com/abstract=948429>], November 7th, 2013.

- Gifford, Donald G., and Pasicolan, Paolo. Market Share Liability Beyond DES Cases: The Solution to the Causation Dilemma in Lead Paint Litigation?. Legal Studies Research Paper, School of Law, University of Maryland, 2006.
- Golbe, Devra L. and White, Lawrence J.. "Market Share Liability and its Alternatives," [<http://ssrn.com/abstract=209809>], September 6th, 2014.
- Green, Michel D.. "The Future of Proportional Liability," [<http://www.law.efu.edu/x3205.xml>], December 5th, 2013.
- Jolowicz, Hobert Feliu. Lecture on Jurisprudence. London: The Aathlone Ps University of London. 1963.
- JUSTIA US Law, "Springer v. Schlitz Brewing Company," [<http://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/F2/510/468/194682/>], August 16th 2013.
- L., William. Law of Torts. Minnesota: West Publishing Co., 1978.
- Larsson, Marie-Louise. The Law of Environmental Damage: Liability and Reparation. Stockholm: Norstedts Tryckeri, 1999.
- LexisNexis Law School Publishing Adversary Board. Tort Law: Cases, Perspective, And Problems. Danvers: Matthew Bender & Company, Inc., 2007.
- Markesinis, S. B.. The German law of Torts : A compensation Introduction to the GermanLaw of Torts. 3th edition. London: Clarendon Press Oxford, 1994.
- Mayer, Alex. "Do We Want To See A Repeat Of "A Civil Action?": A Call For A Federal Private Right Of Action To Compensate Toxic Tort Victims," [<http://vjel.vermontlaw.edu/writing-competition/roscoe-hogan-environmental-law-essay-contest/2000-essays/do-we-want-to-see-a-repeat-of-a-civil-action-a-call-for-a-federal-private-right-of-action-to-compensate-toxic-tort-victims/>], September 17th, 2013.
- McGregor, Harvey. The common Law Library Number 9: The Law of Damages. London: sweet & Maxwell, 1997.
- Mondello, G., and Tidball, M.. "Environmeantal Liability and Technology Choice: A Duopolistic Analysis," [<http://ssrn.com/abstract=235010>], January 20th, 2014.

- Morissette, Emily Lynch. Personal Injury and the Law of Torts for Paralegals. New York: Aspen, 2009.
- Murray, Richard P.. "Sindell v. Abbott Laboratories: A Market Share Approach to DES Causation," California Law Review. 69 (Jul., 1981), 1179-1203.
- Nick, Andrew B.. "Market Share Liability & Punitive Damages: The Case for Evolution in Tort Law," [http://www.columbia.edu/cu/jlsp/pdf/einter2008/02Nick42.2 (revised).pdf], September 15th, 2014.
- Nissan Motor Corp. v. Maryland Shipbuilding and Drydock Company. 544 F. Supp. 1104, 1982.
- Philips, Jery J.. Product liability in Nutshell. United states of America: West publishing, 1993.
- Rene, David. English law and French law. London: Stevens, 1980.
- Rostron, Allen. "Beyond Market Share Liability: A Theory of Proportional Share Liability for Nonfungible Product," UCLA Law Review, 52 (2004), 180-185, 200-205.
- Rudlin, Alan, ed.. Toxic Tort Litigation. Chicago: American Bar Association, 2006.
- Salmond, Sir John William. Salmond on the law of torts. London: Sweet & Maxwell, 1973.
- Sheridan, Paul F., and others. Study of Civil Liability Systems for Remedying Evironmetal Damage. London: n.p., 1995.
- Sindell v. Abbott Laboratories. 607 P. 2d 924 (Cal.), cert. denied, 449 U.S. 912 (1980).L.A. No. 31063. Supreme Court of California, March 20th, 1980.
- Stanford University. "Sindell v. abbott Laboratories," [http://scocal.stanford.edu/opinion/sindell-v-abbott-laboratories-28157], February 6th, 2014.
- Sullivan, Thomas F.P., and others. Environmental Law Handbook. Maryland: The Rowman & Littlefield, 2009.
- Twigg-Flesner, Christian. European Union Private. UK: Cambridge University Press, 2010.
- United Nation Environmental Programmed (UNEP). UNEP Environmental Law Training Manual. UNEP, 1997.
- USLegal, Inc.. "Negligence," [http://negligence.uslegal.com/], September 15th, 2014.
- _____. "Trespass," [http://www.trespass.uslegal.com], September 20th, 2014.

Village of Wilsonville v. SCA Services, Inc.. 77 Ill. App. 3d 618, 396 N.E. 2d 522, 1979,
aff'd 86 Ill. 2d 1, 426 N.E. 2d 824, 1981.

Wautier, P.. Product Liability A Manual of Practice in selected Nation: European
Attemptson Harmonizing Laws Related to Product Liability. London:
Oceana Publishing, inc., 2009.

Whitney, Jim "Sindell v. abbott Laboratories," [[http://www.facully.oxy.edu/whitney/
classes/ec319/readings/cases/tort/sindell_v_abbottlabs_brief.htm](http://www.facully.oxy.edu/whitney/classes/ec319/readings/cases/tort/sindell_v_abbottlabs_brief.htm)],
September 6th, 2014.

Wikipedia. "Nuisance," [<http://en.wikipedia.org/wiki/Nuisance>], August 1st, 2013.

_____. "United states tort law," [[http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_tort_
Law](http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_tort_Law)], September 15th, 2014.

Wilde, Mark. Civil Ljability for Environmental Damage: A Comparison Analysis of Law
and policy in Europe and the United States. Netherlands: Kluwer Law
International, 2002.

Yang, E.J.. Valuating Natural Resource Damage: Economics for CERCLA Lawyers.
New York: Martinus Nijhoff, 1984.

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ-นามสกุล: นิษณา เตชawangศ์
วุฒิการศึกษา: นิติศาสตรบัณฑิต สำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
2550
ประกาศนียบัตรหลักสูตรวิชาว่าความ รุ่นที่ 31 สภานายความ
2551
เนติบัณฑิตไทย สมัยที่ 62 เนติบัณฑิตยสภา 2552
ประสบการณ์ทางวิชาการ: ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ จากสำนักวิจัย
มหาวิทยาลัยพายัพ